

With love to Bosse E. from Mia

TIDNINGEN NR 12 · ARG 2 · 1976 · 1KR

MUSSE

BRÄNDA SALONGEN GEMENSAM JUL?

MANILLAGATAN 3 702 12 ÖREBRO

huset

TELEFON: 019/138980 • POSTGIRO: 86 71 76-0

MEDLEMSSKAP: SE ANNAN PLATS I TIDNINGEN.

ÖPPET: MÅN-TIS-ONS-TORS; KLOCKAN 18-22

STYRELSEN:

MIA WÄRNGÅRD, **ORDFÖRANDE**, SKOLGATAN 32 B, 703 64 Ö-O. TEL: 13 32 78.

LARS-GÖRAN JANSSON, **KASSÖR**, LÖVSTAGATAN 11 B, 703 56 Ö-O. TEL: 14 62 69.

IA ERICSON, **SEKR & STÄD**, LERTAGSGATAN 49, 703 47 Ö-O. TEL: 18 76 45.

LENNART ERIKSSON, **LOKAL**, VÄSTRA VINTERGATAN 142, 703 44 Ö-O. TEL: 12 03 66.

BEBAN MUNKENBERG, **ARBETSGR**, SKOLGATAN 32 A, 703 64 Ö-O. TEL: 13 57 27.

INGER LUNDH, **KAFE**, MOGATAN 22, 702 13 Ö-O. TEL: 11 27 37.

MIKAEL DETLOFSSON, **MEDLEMSANSV**, TÖRNGATAN 23, Ö-O. TEL: 12 25 98.

KONTAKTPERSONER FÖR ARBETSGRUPPERNA:

FOTOGROUPEN: CLAES GABRIELSSON, MALMGATAN 14, 702 24 Ö-O. TEL: 11 14 06.

FOLKETS BIO: HANS THYSELJUS, VIA. TEL: 65 57 9.

MUSIKGRUPPERNA: TOMAS GREK, TÖRNFALKGATAN 162, 703 49 Ö-O. TEL: 10 06 63.

GERONIMO: HANS DETLOFSSON, OSKARS TORGET 6, 702 14 Ö-O. TEL: 18 40 40.

TECKNINGSGROUPEN:

INGA-LILL KARLSSON, RÄSTALUNDSVÄGEN 51, 702 16 Ö-O. TEL: 13 32 40.

husets målsättning

• Huset arbetar för en Folkets Kultur genom att:

Utgöra ett alternativ till samhällets kommersiella och passiverande kultur- och fritidsutbud.

Eftersträva en kultur som innebär ökad medvetenhet och aktivitet. I detta syfte ska huset verka för att stimulera människor att själva och kollektivt skapa olika former av kultur.

Efter förmåga gå ut och verka på fritidsgårdar, skolor, institutioner, bostadsområden och arbetsplatser.

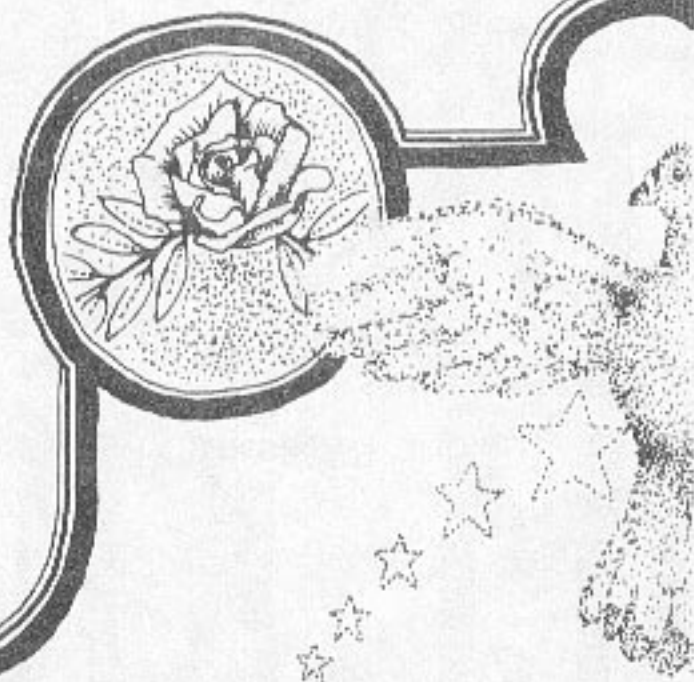
• Huset är en partipolitisk och religiös obunden förening.

• Huset strävar efter att stå självständigt gentemot stat och kommun.

• Huset arbetar för antiimperialism.

• Huset arbetar för att försvara yttrande och tryckfrihet.

• Huset ska motverka drogbruk på sina möten, arrangemang och i sina lokaler.

MEDLEM

STORSTÄMME

MANILLAGATAN 3
702 27 ÖREBRO
TEL: 019/138980

NAMN: TOMASLENNART LANG
DATUM: 11/10 GÄLLERÅR: 76/77
AVGIFT: 20:--

MEDLEM

Snart nyår!

VÄLKOMMEN TILL
Gemensam jul på huset

INNEHÅLL

PROTOKOLL FRÅN STORMÖTET	SID. 4	BARNKULTUR	SID.16
DAGORDNING FÖR NÄSTA MÖTE	SID. 5	HUSETHÄFTEN	SID.17
DEN BRÄNDA SALONGEN	SID. 6	DIKT	SID.17
RECENSIONER	SID. 9	EN KVÄLL PÅ VÄRDHUSET	SID.18
ETT PERVETERAT RABALDER	SID.14	DIKT	SID.21
GEMENSAM JUL	SID.15	MÄNNISKANS URSPRUNG	SID.22
GERONIMO	SID.16	PROGRAM	SID.24

PROTOKOLL FRÅN STOR MÖTET 5/12

§1. Mötesformalia: Till mötesordf. valdes Sten Lang. Till sekr. Maria Wärngård. Till justerare Lars-Göran Jansson och Mikael Detlofsson. Dagordningen uppläses och godkännes.

§2. Gemensam Jul: Rapport från Gemensam Jularbetet. Gemensam Julgruppen säger efter en förfrågan från styrelsen klart nej till att Gemensam Jul ska kosta något för de som besöker huset under julen.

Ang. lokalfrågan, se punkt 5 på dagordningen.

§3. Principbeslut om gager: Efter en redogörelse från Per Eriksson om vad musikermötet i Göteborg beslutat att rekommendera kontaktnätets medlemsorganisationer ang gager till musiker, beslutar mötet att som norm för betalande av gager till musiker följa musikermötets förslag, dvs musikerna batallas med 160 kr/pers och kväll, ifrån reseersättningen (12 kr/mil) och ev traktamenten dras kostnader för lokalhyra. Eventuellt överskott delas lika mellan arrangörer och musikerna.

§4. Styrelsen: Mötet beslutar att som suppleanter i styrelsen välja Lena Montelius och Bo Eriksson.

§5. Lokalfrågan: En rapport om läget lämnas av Maria W och Lennart E. Efter önskemål från bl.a. Gemensam Julgruppen beslutar mötet att Lennart Eriksson kontaktar fastighetsnämnden och framlägger krav på att övervåningen är brukbar till jul. Vidare önskar vi ha ett protokollutdrag från fastighets-

nämndens möte 761124, då det beslöts om en upprustning för 50 000 kr. Hur dessa pengar ska användas vill vi ha närmare preciserat.

§6. Verksamhetsberättelse: Maria W redogör för vilka bidrag vi kan söka till nästa år. Till dessa bidrag skall följa verksamhetsberättelse. Mötet beslutar därför att alla arbetsgrupper på Huset ska göra en verksamhetsberättelse för sin verksamhet. Dessa skall vara lämnade till Maria W före 770201. att styrelsen gör en planering av vårens arbete som ska sammanställas med verksamhetsberättelsen.

§7. Tidningar i cafét: Mötet beslutar att följande tidskrifter och tidningar ska säljas i husets cafét: FiB/Kulturfront, Musikens Makt, Husettidningen och Husethäften. Ansvariga för att försäljningen fungerar är Mikael Detlofsson och Björn Persson.

Styrelsen rekommenderas av stormötet att låta Björn och Mikael ha denna syssla som sin enda uppgift i styrelsen, då det är ett omfattande arbete.

§8. Övriga frågor:

a) Nästa stormöte. 9 januari -77. Övriga stormöten under våren och årsmötet i februari uppdras åt styrelsen att bestämma.

b) Husethäften. Mötet sade sig positivt inställt till husethäftena och förslagen om ett husethäfte som dokumenterar Gemensam Jul och ett om husets historia tyckte mötet var värda att arbeta med. Kontaktman för husethäftena är Lars-Göran Jansson.

c) Ett arkiv. i vilket flygblad o. dyl. ska samlas ska upprättas på kontoret. Ansvariga för detta är tidningsgruppen.

d) Kassaskrin. Eftersom 2 skrin med pengar stulits från cafét på kort tid har ett nytt köpts, och stor varsamhet ska tas så att vi inte blir av med fler skrin. Den som står i cafét ska när hon/han lämnar nycklarna också lämna sedlar från skrinet i en grön bankkassett som följer med nycklarna. Caf-et får inte lämnas utan uppsikt, lås innerdörren till cafét om ingen är i cafét.

e) Sportlovsöppet. En fråga som styrelsen tittar närmare på vid planering av våren, och informerar vidare om vid nästa stormöte.
 f) Brända Salongen. har gett huset drygt 390 kr. Utvärdering och planering om eventuellt fortsatt samarbete diskuteras. George S ska ombes att skriva något i husetidningen om Brända Salongen.

§9. Möteskritik: Det är fel att folk sticker innan mötet är klart, nästan hälften av mötesdeltagarna stack innan mötet var färdigt. Mikael Detlofsson som var justerare gick under övriga frågor, och kan därför bara justera protokollet till och med punkt 8 b.

Vi hann med en hel del på ganska kort tid, 1 1/2 timma höll vi på.

Maria Wärngård.

**DAGORDN
FÖR STOR
MÖTET** 9/1
KL 16⁰⁰

1. MÖTESFORMALIA
2. UTVÄRDERING AV GEMENSAM JUL
3. VALBEREDNING
4. EKONOMI
5. LOKALEN
6. PLANERING VÅREN (sportlovet)
7. ÖVRIGA FRÅGOR
8. MÖTESKRITIK

**FOLKET
I BILD/
KULTUR
FRONT
BEFIN-
NER SIG
I EN
KRIS-
SITUA-
TION.
DET ÄR
FRÄMST
PENGAR
SOM FAT-
TAS MEN
OCKSÅ
NYA AKT-
VISTER.
STÄLL
UPP!**

PRENUMERATION KOSTAR:
 6NR 24 KR
 HALVÅR 43KR
 HELÅR 85KR
 STÖDPR. 125 KR
 MEDLEMSSKAP
 KOSTAR 250 KR
 pg 704588-3
 ADRESS:
 NYGATAN 28
 ÖREBRO

BRÄNDA SALONGEN.

KONSTUTSTÄLLNINGEN PÅ HUSET, "DEN BRÄNDA SALONGEN", BLEV EN VÄLBESÖKT TILLSTÄLLNING OCH FICK STOR PUBLICITET. DEN AKTUALISERADE OCKSÅ DEBATTEN OM UTSTÄLLNINGEN OCH FÖRHÅLLET TILL LÄNETS KONST. HÄR NEDAN FÖLJER EN RECENSION, EN DEBATTARTIKEL OCH ETT ALLMÄNT INLÄGG FRÅN GEORGE SÖDERSTRÖM. DET BÖR DOCK INTE SES SOM ETT SVAR PÅ PETERS DEBATTARTIKEL EFTERSOM GEORGE INTE LÄST DEN. KOM GÄRNA IN MED NYA INLÄGG I DEN HÄR FRÅGAN!

Årets upplaga av Länetts konst, har varit en av de bästa under dess 35-åriga historia.

Den främsta anledningen till det har varit att man antagit de godkända kollektionerna i sin helhet. En nackdel har väl varit att det medfört att färre konstnärer kommit med i årets omgång, främst på grund av den enorma lokalbristen i Örebro för sådana konstevenemang.

Det är naturligtvis till nackdel för de konstintresserade Örebroarna, att bara få se vad 30 av 200 konstskapare lyckats prestera. 200 av länetts konstnärer hade nämligen lämnat in sina alster för bedömning. Nu föll väl några av dem bort på grund av att de inte lyckats hålla ihop ett tema, som också var ett krav denna gång.

Den konstintresserade publiken har i år fått möjlighet att även se 25 av de refuserade genom "Den Brända Salongen", i Föreningen Husets lokaler på Manillagatan. (Namnet har salongen fått genom den brand som härjade i Huset i somras).

Till denna salong hade från början ett 50-tal konstnärer anmält sitt intresse, dvs av de refuserade. En del hoppade av av skilda anledningar, några på grund av den brända lokalen som stod till vårt förfogande.

De 25 som slutligen ställde upp var i åldrarna från 20 till 70 år. Sammanlagt utställdes 104 verk i olika tekniker.

Av dessa konstnärer var också en del lite skeptiska till lokalerna i Huset, "man hade hört så mycket rykten om ungdomarna där", sa man. Men när man väl fått kontakt med

dessa ungdomar tänkte man snabbt om, de var ju hyggliga och snälla dessa unga som dessutom har så fina målsinriktningar i sin förening och som ställde lokaler till vårt förfogande.

Även besökarna hade samma positiva tongångar när dom väl blivit rätt informerade, man stödde helt plötsligt föreningens ungdom genom att skriva på listor om husets bevarande och upprustning, ja, man t.o.m blev medlem för att stödja dem.

Nå, men utställningen då? Jo, den röntte lika stort intresse från de närmare 3000 som besökte den, liksom från kulturnämnd, landsting, bildningsförbundet osv. Många menade att det var ett spännande och fint komplement till Länetts konst, en del tyckte tom. att det var roligare att titta på De Refuserades utställning.

Med alla dessa positiva inriktningar till både utställning och Huset, inte minst från massmedia, vore det synd om inte Örebropubliken får en fortsättning av De Refuserade nästa år.

Men det hänger nu till stor del på om Örebro kommun, kommer att rusta upp Huset på Manillagatan. Det är så vitt jag vet, de lämpligaste lokalerna här i stan, inte minst på grund av det fina läget.

Jag vill härmed framföra ett varmt tack till Föreningen Huset och dess medlemmar, från utställningsgruppen för att ni välvilligt upplät lokalen åt oss.

Vi hoppas på ett fortsatt gott samarbete nästa år.

George Söderström.

Konst och svågerpolitik

DETTA HAR HÄNT.

Från den 10/11 till den 28/11 var det en utställning på Huset. Den kallades för "Den Brända Salongen" och bestod av 25 personers bilder. De här 25 hade från början skickat in sina bilder till Länets Konst, den årliga mönstringen av länets konstliv. Men Länets Konstjuryn fällde hellre än friade. Av länets konstliv blev blott en tumme. 30 konstnärer fick nåden att ställa ut sina bilder på Läns museet, Örebro kulturcentrum. Omkring 170 personers inlämnade bilder motsvarade inte kraven på kvalitet. Bland dessa 170 fanns säkert många som frågade sig vad Länets konst ska vara till och vad juryns definition på kvalitet egentligen var.

En av dessa, Katarina Huss-Danielsson, blev så till den milda grad förargad att hon tog initiativet till en refuserades salong. Den organiserades snabbt, fick sin lokal på Huset och fixade affischer genom Geronimo. Namnet blev "Den Brända Salongen" eftersom lokalen ju nyligen (ett bra tag sedan, men ni vet hur kommunen är) utsatts för eld och vatten. Dessutom var ju utställarna "brända" av Länets konstjuryn.

Utställningen fick många besökare och det skrevs om den i lokaltidningarna.

LÄNETS KONST.

Länets konst har utsatts för mycket kritik genom åren, fullt berättigat. Örebro Läns Konstförening försöker ge ett sken av att det är då som länets konstliv redovisas. Det är då man ska få se vad Örebro med omnejd går för.

Sanningen är en annan. Flera av de mer kända och duktiga Örebrokonstnärerna bojkottar spektaklet av olika skäl. De speciellt inbjudna huvudutställarna har oftast en mycket lös anknytning till Örebro. Vissa år har utställningen varit helt stängd för annat än in-

bjudna. De allra flesta som skickar in grejor refuseras och om man till äventyrs skulle komma med, har chansen, ända tills i år, varit stor att man endast blir representerad med en eller två grejor på utställningen. Något som oftast ger en dålig och snedvriden uppfattning om vad man egentligen gör för bilder.

Det har varit ett underligt urval av konstnärer, vamliga utställare, hedersutställare och stipendiater. Vissa får ställa ut år efter år, andra aldrig. Intagningsregler gäller en del, andra inte. Likadant med hägning och sån't runt omkring. Stipendierna går oftast till såna med överflöd av köpare och andra stipendier. Svågerpolitik? Det ligger nära till hands.

KONST FÖR SPEKULANTERNAS SKULL.

Dessutom har det utvecklande momentet helt saknats på Länets konst. Det har klagats på dålig kvalitet på de utställda grejorna genom åren. Det är väl i viss mån rätt, men kritiken (främst stackars Gunnar Lindéns Na-Nt) har getts från så underlig utgångspunkt. Länets konst har framstått som en statisk institution, helt omöjlig att förändra, som tar emot eller refuserar. Örebrokonstnärer som en skara underutvecklade, som aldrig lyckas leva upp till kraven. Med tanke på vad jag nyss skrivit är det väl inte så underligt att Länets konst aldrig ansträngt sig för att utveckla konstlivet. Man har tagit emot och rapat lite när det sålts bra. Aldrig har det ställts krav på konstnärerna, aldrig någon konstruktiv kritik. Om man blir refuserad så blir man, får man ställa ut så får man; inga kommentarer. Allting hänger i luften. En utställning bara. Helt sammanhangslöst.

De enda som egentligen kan vara intresserade är konstspekulanterna som kan kolla vad som kommer att sälja nästa år.

NERIKES A. LEHANDAS KULTURSYN.

I år hade man infört det att de inskickade bilderna skulle behandla ett tema, av konstnären valfritt. Samt att de inskickade bilderna skulle behandlas "i klump". Enligt min mening förbättringar, men mycket små sådana. Herr kulturredaktören Gunnar Lindén slog dock krumsprång av glädje. Han har genom åren kritiserat länets konst, den enda något-sånär insats han mig veterligen gjort. Nu har han inte ens det att komma med lämgre.

En annan kulturskribent; Sture Nilsson, som i vissa sammanhang häcklat överheten och finkulturen, visade häromsistens sin rätta nuna. Under rubriken "Varning, amatörerna är över oss" sa han ifrån vad han tyckte om de ickeetablerade konstnärerna. Elittänkande med snudd på fascism gjorde sig gällande i den artikeln. Mycket provocerande, en artikel som fordrade svar. Såna skickades också till NA-NT, men där sa man att debatten var både o-intressant och avslutad. Jaha!

PROTESTER.

Mot det här komplexet av finkultur och svågerpolitik har det protesterats. Mer än en gång. Refuserades salong har funnits förr. Bl.a. på Huset under namnet "All prakt åt folket". Märkes Tjeckago gjorde en bejublåd men tyvärr fritt hängande raid bland konstförståsigpåarna och vernissageaporna på Länets konst öppnande. Andra aktioner har också förekommit.

Men i år tog det sig formen av "den brända salongen". Schyste, tänkte jag när jag fick höra talas om att det skulle hända nåt. Slö som jag är hade jag själv ingen ork att ta initiativ till något i år.

Man träffades, man pratade. Det var folk som folk är mest som var där. Jag var imponerad och tyckte det var skönt att slippa dra i trådarna. Men så småningom började det dyka upp små frågetecken. Bilderna som skulle ställas ut fick

endast vara de refuserade från Länets konst. Andra som eventuellt skulle viljat vara med utslöts alltså automatiskt. De av de refuserade som av nån anledning ville ändra sitt bildval fick det inte. Trots att "Brända salongen" var ett helt fristående initiativ tog man på sig ett beroende av Länets konst. Som för mig verkar rätt förlamande.

När vi senare skulle affischera fick vi instruktioner av George att inte provocera museet och Länets konst. Inga affischer på museet eller därekring. Vi "skulle framstå som ett komplement" snarare än en reaktion mot.

Det viskades om en viss Gunilla von Horn, kommissarie för Länets konst, vad hon haft för roll i arrangerandet av "Den Brända Salongen" är mycket oklar. Ryktena går.

FÖR EN FOLKETS KULTUR.

Trots denna lite mjäkiga inställning och oförmåga att säga något om varför den taskiga konstitution som gör grejor som "Den Brända Salongen" nödvändiga, uppkommit och kan fortsätta att existera.

Och trots dessa små frågetecken tycker jag att "Den Brända Salongen" är ett sunt tecken. Det är bra att de som gör bilder också tar i formerna för visning av dem. Museer och gallerier som styr både konstnärer och publik med vad de behagar välja att visa har alltför länge haft ett fast grepp över konstliv, både i Örebro och annorstädes.

Det skulle vara fint att varaktigt få bryta det greppet. På så sätt kan man också ordna ett verkligt sätt för publiken att nå konstnärerna och säga dem vad som är skit eller bra av deras grejor.

Det skulle förhoppningsvis också innebära en nyttig avdramatisering av "konstnärskapet" och ett av många frön till en verklig folkets kultur.

Peter Ekström.

RECENSIO- NER

Brända Salongen

Nu ska jag skriva mitt livs första konstrecension. Det känns konstigt...

Mitt intresse för teckning och målning mördades brutalt i grundskolan, jag ritade inte som man "skulle". Jag fick förklara för magistern vad mina alster föreställde. Han bara ruskade på huvudet åt det jag själv tyckte om, och så gav han mej ett dåligt betyg. Så eftersom jag inte "kunde" teckna och måla, så lät jag bli, och fick uppfattningen att det bara är de som "kan" som får göra det.

Vem är det som bestämmer vad som är bra konst, och vilka normer går man efter när man bedömer konst??? Är det inte upp till var och en att avgöra det?

Det är först på sista tiden som jag börjat se och tycka om bilder av olika slag. Men nu när jag ska recensera en utställning känner jag att jag kanske inte är konstruktiv i mina åsikter. Men som sagt, var och en har ju rätt att framföra vad den tycker, så nu gör jag det! Jag kom till Brända salongen ganska förväntansfull, men ändå anspråkslös på nåt vis. Här var en jordnära utställning, ordnad av utställarna själva. Ett fint initiativ som jag stöder. Det var inte för mycket tavlor, utan precis lagom, så det fanns tid att titta på allt.

Först fick jag syn på dom stickade små tjejjerna, som jag tyckte var söta. Ett himla knepgöra att sticka så smått. Sen fastnade jag framför några tavlor med naturmotiv, som i och för sig inte var så märkvärdiga, men när jag upptäckte att tavlorna inte var målade, utan var tygapplikationer stog jag bara och gapade. Vilken enorm behärskning av tekniken, jag trodde inte mina ögon...

Nästa positiva upplevelse var Georges emailtavlor. Även här tyckte jag att tekniken var enorm.

Katarina-Huss-Danielssons trasvävar vackra i sina färger som skildrade årstidernas olika färgtoner. De var enkla i färg och form, geniala tycker jag.

"Efteråt" var namnet på tre tuchteckningar (?) som satt djupa spår i mitt minne. De föreställde sargade sönderbombade öde "natur" Höga tysta stela och skräckinjagande lyftkranar och grävskopor reser sej kallt över marken. Det är inga trevliga motiv precis. De visar det jag knappt vågar tänka på: Vad händer sen, efter en katastrof??

De här tre bilderna blev nog mer otäcka när jag såg dem i relation till dettavlor som hängde på skärmen bredvid.

"Naturens krafter" var målade i mycket grönt och blått, och visade levande landskap. Levande och död natur sida vid sida. På bild. Men även i verkligheten.

Det här är det jag minns mest från "salongen". Det fanns ju mycket mer, som jag tyckte om eller inte tyckte om. Men jag nöjer mej med att skriva om det som jag såg så här efteråt minns.

Maria Wärngård

MEDLEMS- SKAP 20

KRONOR KOSTAR DET ATT BLI MEDLEM I FÖRENINGEN HUSET. DET ÄR VIKTIGT ATT SÅ MÅNGA SOM MÖJLIGT BLIR MEDLEMMAR. DET HÄNGER HUSETS HELA EXISTENS PÅ, BÅDE EKONOMISKT & FÖR ATT HUSET SKA HA NÅN FUNKTION. FÖR 20 KR FÅR MAN ETT MEDLEMSKORT SOM OCKSÅ GÄLLER PÅ ALLA ANDRA STÄLLEN I SVERIGE SOM ÄR ANSLUTNA TILL KONTAKTNÄTET. MAN FÅR 20% RABATT PÅ ALLA ENTRÉAVGIFTER FÖR ALLA HUSETS ARRANGEMANG. MAN FÅR HUSETTIDNINGEN HEMSKICKAD. MEN FRAMFÖR ALLT GARANTERAR MAN HUSETS FORTSATTA EXISTENS. HUSET STÅR PÅ DINA BEN.

STÖD
HUSET
★

RECENSIO- NER

Operation Morgonrodnad

Efter att ha sett Operation Morgonrodnad kan man inte annat än konstatera att Fria Pro har stagnerat, har man sett en pjäs, har man sett alla.

Pjäsen utspelas -68 i en mellan-svensk bruksstad.

På bruket jobbar Åke som är VPK-are och ordförande i facket. Han är gift med Ulla och dom har en dotter, Lena. Lena förälskar sig i Johan som är son till redaktören på ortens soc. dem. tidning.

Sen får vi följa hur dom politiska händelserna påverkar deras relationer (Vietnamkriget, kärn-ockupationen och ockupationen av Tjeckoslovakien).

Jaha, det här låter ju bra, men vad gjorde dom av det?

Vi upplevde mest att vi satt och lyssnade på ngn form av dramatiserat föredrag där schablonmässiga pappfigurer försökte ta hem skraet (vilket dom faktiskt lyckades med ibland).

T.ex. mötet mellan Lena och Johan där man tar till så banala knep som "kärlek vid första ögonkastet". Ska man spela realistisk teater måste man skådespelarmässigt klara av att ge en nyanserad bild av en människa och inte en ytlig stereotyp.

Om man ser till det politiska budskapet. Vad tjänar det till att slå åt alla håll. Vi gick dit i sällskap med några politiskt aktiva sossar. Dom tog inte åt sig någonting av den kritik som östes över socialdem, t.ex. att alla sossar är panpar, och samarbetet med kapitalet. Dom tyckte bara att Fria Pro slog i blindo. Måste inte kritiken vara felställd om ingen tar åt sig?

Det var inte bara sossarna som fick på käften utan även div. andra grupper inom vänstern. Vad är alternativet Fria Pro? SKP kunde man tyda någonstans i bakgrunden. Men inte ens det om man inte är insatt i partipolitiken. Något positivt fanns det i alla fall, det var att tjejerna har börjat traktera instrumenten.

Vi var två av dom som betalade 24 spänn för att bli förbannande.

Ilga Jaunzems
Baban Munkenberg.

Vi har vår egen sång

Musikfilm eller dokumentärfilm?

Under två veckors tid, 15-28/11, visades på Folkets Bio Musikfilmen "Vi har vår egen sång". Den första film som producerats i samförstånd med och med avsikt att visas på Folkets Bio.

Den är inspelad under alternativfestivalen i Stockholm. Protesten mot schlagerjippet Sverige arrangerade 1975.

De resurser man har haft att röra sig med har varit små, såsom fallet oftast är när det gäller alternativ kultur.

Det har lett till att man förmodligen inte kunnat täcka upp alternativfestivalen som man egentligen velat.

Men frågan är om det ändå inte måste riktas kritik mot att man inte fick mera fakta. Om allt arbete bakom, varför man gjorde det, ekonomi och att det för kom alternativfestivaler på flera ställen i landet. Som det nu är utmynnar filmen i filmade framträdanden av musikgrupper och trubadurer. En sorts mönstring av vad musikrörelsen har att bjuda. Och visst, många som tidigare bara hört talas om eller hört vissa grupper på skiva har här en möjlighet att se dom. Man når ut till en bredare publik. Det är bra. Men det får inte stanna vid det.

Varför var det t ex så få intervjuer? Här hade man ju verkligen möjlighet att ställa uttalande mot uttalande för att visa motsättningarna.

Men missade du filmen så försök att se den någon annan gång. För trots bristerna så ger filmen fina bilder på några av våra bästa artister. Den visar att musiken kan användas till mycket. Som hjälp i den politiska kampen, att beskriva villkoren och för sin egen skull, spelglädjen.

När Björn Afzelius sjunger Juanita och man har satt in sången i sitt rätta sammanhang med bilder från spanska inbördeskriget som bakgrund, då finns känslan där.

Likasa när Nationalteatern sjunger Är du rädd för ditt eget barn för en skara tonåringar.

Men som dokumentärfilm över alternativfestivalen fungerar filmen inte. Däremot som just musikfilm.

Lars-Göran Jansson.

Power House premiär

Lördagen 20/11 slogs portarna upp till de nya Power Houselokalerna på Storgatan 3.

Sågsåpanen efter de sista snickeriarbetena städades bort bara några minuter innan menigheten släpptes in i entrén. Det välldes in människor som med spänd förväntan kollade in stans nya musikställe.

Vart går Power House, frågades det på ledarplats i förra numret av Husettidningen.

Ja, vart än P.H. är på väg så har det skett med ett jätteklov. Från det ruffiga, ostädade, trånga huset på Manillagatan där några smutsiga hippies med lappade jeans satt på sina stjärtar och diggade flumpop och extremjazz, till ett helgroovy inneplace med underbar matservering och juste diskotek med en döheavy diskjockey från staterna. Ja, så är det visst jazz-

club också, för det var ju livslevande amerikanska jazzmusiker som spelade på scenen, då vi i publiken satt bland bord och stolar och applåderade solon.

Ja, det borde ju förstås vara musiken som upptog största delen av en sån här recension, men tyvärr var det inte kvällens band som gav det bestående intrycket. Jag ska ändå försöka ge en beskrivning av vad som bjöds från scen.

Gruppen som spelade var Joe Henderson Group från USA som förutom Joe själv på tenorsax består av Thomas Grant som spelade flygel och diverse små rytminstrument, Ron Steen på trummor och Richard Laird på elbas.

Joe Henderson har tidigare spelat med Blood Sweat & Tears och Herbie Hancock, och Rick Laird har varit med i John McLaughlins Mahavishnu Orchestra, dessa uppgifter är egentligen helt ointressanta, eftersom den här gruppen inte avslöjade mycket av sin bakgrund i den musik de presterade på Power House.

Det var jazz av lite äldre årgång som serverades, och på mig gjorde hela anrättningen ett något avslaget och lite väl standardmässigt intryck. Första set var rätt fantasilöst uppbyggt med bluesiga teman och saxsolo, pianosolo, bassolo, trumsolo, artiga applåder och så en ny snutt och saxsolo, pianosolo, bassolo, trumsolo etc. Men andra set var mera varierat och inspirerande, och visst var alla musikerna superskickliga solister, personligen tände jag till på Lairds bassolon och ibland blixtrade det till under Hendersons saxslingringar. Ron Steen och Thomas Grant gav allt under sina solon men den sistnämnda föredrog att som ackompanjator hålla sig mestadels till percussioninstrument, kanske mest beroende på bristfälliga ljudförhållanden, han hade problem att höra pianot när de andra vräkte på.

Ja, då har man kommit ifrån musiken och kommit in på allt det som var omkring. Trivialiteter som taskig mixning och tekniska blundrar. Mitt under konserten satte anläggningen igång att vråla och brumma och inspelningen av gruppen verkade plamlös och närmast irriterande.

Det bestående intrycket av P.H. är tyvärr en ovan känsla av kommersialism och självgodhet som verkar

genomsyra en del av personalen på stället, speciellt då de nytillkomna. Man får t.ex. en känsla av att kocken självsvåldigt står för prissättningen i baren. 8.50 för en sejdel öl och 4:- för en taskig smårgås verkar alltför mycket krogpriser för att få förekomma i en icke-kommersiell, ideell förening.

Stöddiga rocksluskar och över-spända vakter bidrog till att få smockan att nästan hänga i luften.

Och varför denna amerikanisering? Okey, jazz och blues har formats och utvecklats i USA, men att klubbens ansikte mot publiken måste vara amerikan, är väl ändå att ta i. Man har alltså anställt en amerikansk diskjockey som på grötig amerikanska genom en basbumlig diskoanläggning snackar om P.H., annonserar kommande program, och som sagt gentemot publiken på något sätt får representera klubben och föra dess talan.

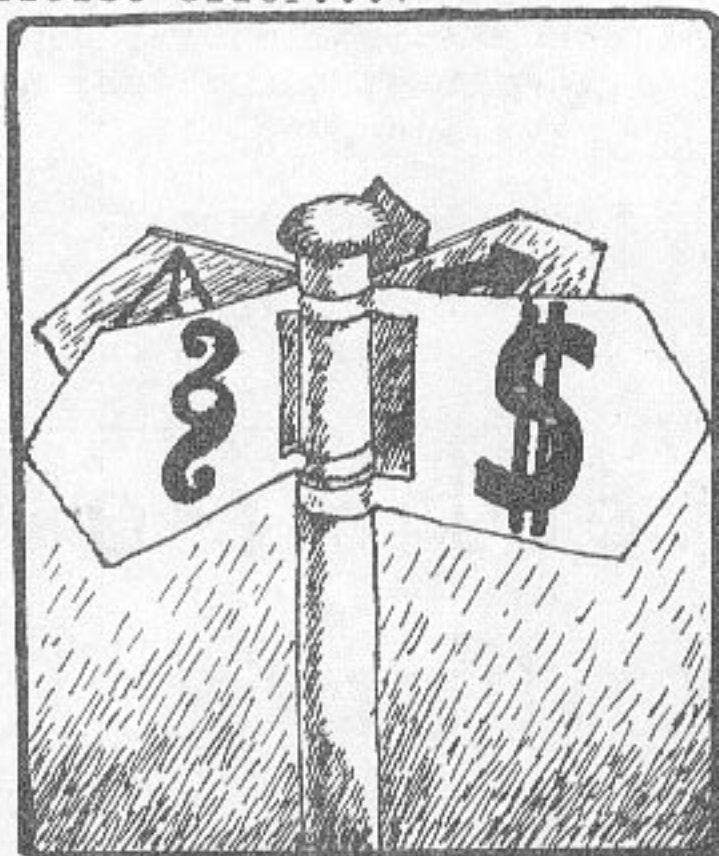
Kära Power House-aktivist, du har kanske inte så tuff röst och ibland kanske någon corny vändning hoppar som en liten groda ur din mun, men du talar normal svenska som alla begriper och jag tror att vi är många som tycker att de som jobbat fram det nya stället inte ska behöva gömma sig bakom en fasad av amerikanskt innekotek.

Men finns det då inget gott att säga om den här helgen i P.H;S tecken. Jovisst, och det mesta av det positiva kom fram på Söndagen då Genklang spelade. Med undantag av att man kan diskutera principen att stoppa undan de lokala banden på söndagkvällar, så var söndagens happening helt underbar.

Genklang var bra som vanligt. Många har hört dem ofta men de tål att höras och har säkert mycket kvar att ge i Örebros musikliv.

Sen blev det fritt fram för publiken att jamma på medhavda instrument och det som klubben kan tillå handahålla. Många deltog och hade roligt och bitvis svängde det ordentligt. Synd bara att många inte orkar vara med till 01.00 en söndagkväll, men det ryktas om en tidigareläggning av söndagsjammet.

Helt utmattad efter alla intryck i denna hektiska helg måste jag till sist erinra mig en reflektion av en skribent i Husetidning nr 2 1975: "dom som är ute efter att bedriva handel i ickekommersiellismens namn, borde få sitt eldorado på Storgatan 3". Är citatet en spådom som håller på att gå i uppfyllelse eller...?

Bo Eriksson.

Anm. Då denna artikel publiceras har vissa förändringar redan skett på Power House. En del av det jag kritiserar kanske får ses som födslovändor och det bör påpekas att recensionen är ett allmänt intryck från just premiärkvällen.

B.E.

MEDARBETARE I DETTA NR:
MIA WÄRNGÅRD, PETER EKSTRÖM, GEORGE SÖDERSTRÖM,
ILGA JAUNZEMS, BETTYANN MUNKENBERG, LARS-GÖRAN
JANSSON, BO ERIKSSON, PER ERIKSSON, THOMAS JO-
HANSSON, ANKI JOHANSSON, KARL HEINZ HAUSE, TO-
MAS OLSSON, LENNART HEDLUND, ROLAND NOLIN.

Vågspel

Å så var det dax för detdäringa Vågskvalpet eller vad det nu hette.

Alltså, "Vågspel", ett samarangemang av huset och Nacksving. Jag var i början mycket skeptisk på grund av datumet, den 13 dec., och det fanns visst andra som också tyckte att det var en dum dag. Men när jag kom dit omkring klockan sju (vi skulle öppna 1/8) var det fullt med folk utanför!! Kassan stormades, så att säga, och ett smärre kaos uppstod. Samma sak inträffade i serveringen c:a en kvart senare. Ryktena spred sig 'det har kommit in 6-700 pers.' 'det är överfullt i aulan' osv.

När stormen hade lagt sig och musiken kommit igång var det nästan obehagligt folktomt både i kassa och kaffé. Tydligen hade alla kommit samtidigt.

Efter kort mässande(!) av Lennart Eriksson om huset började Lars Aldman sjunga och spela tillsammans med några kompisar. Jag hörde inte så mycket eftersom jag halvt

MUSIK

om halvt hjälpte till i serveringen. Det jag hörde kände jag till mångt och mycket igen från hans skiva. Det var bra, men kändes inte sådär jättenytt. Sen fick vi höra Björn Afzelius i något ny tappning, ensam med en akustisk gitarr. Jättebra, speciellt rös jag när han sjöng 'Jag är barn av min tid', trots bara gitarr och sång, i motsats till Nationalteaterns kraftfulla ljudvägg.

Så blev det paus och alla skulle ha nå't att förtära. Men denna gång hade serveringen förberett sig väl så allt fungerade rätt bra.

VÅGSPEL

Ett musikprogram från Göteborg med

BJÖRN AFZELIUS

TEXT & MUSIK

LARS ALDMAN

och komp-lsarna
HARTELIUS & LÖFDAHL

Virginska Skolan, Örebro

Måndag 13/12 kl. 20

Förköp: Turistbyrån, Huset,
Oktoberbokhandeln. Entré 17:--
Arr.: Nacksving/För.Huset

Efter pausen kom Text o Musik. Dom inledde med diverse roligheter, som jag tyvärr missade de första minuterna av. Det var i alla fall kvalificerad musikspex, och jag tror att alla fick sig ett gott skratt. Medans skrattet fortfarande ekade följde den mera allvarliga avdelningen. Det spelades och sjöngs låtar från Bolivia och Haiti. Mycket fina saker och en rytmorgie, som nog fick hela publiken att röra på nå'n muskel. Det var ett stycke från en Voodoo gudtjänst på Haiti. Text o Musik har också tonsatt en del dikter och vi fick höra en av Göran Sonnevi och en av Elmer Diktonius. Båda mycket bra.

För mig var Text o Musik den verkliga höjdpunkten, en stor överraskning att det finns så bra musiker som man knappt hört talas om.

Hur gick sen konserten ekonomiskt? Dom här ryktena som cirkulerade var, förstås, överdrivna. Det kom mellan 450 och 500 personer. Det gick alltså ihop. Men det kändes som om 400 av dessa kom samtidigt. För efter stormningen av kassan kom bara enstaka människor. Samma sak var det i serveringen mellan rusningarna.

Tack och hej!!!

Sten Lang

ett perverterat rabalder

6

Rune såg sig besviket omkring. de hade ju kommit överens om att träffas här. Medan chauffören lastade av sina varor skulle Rune fika. Sedan skulle de träffas här på parkeringen.

Efter en dryg halvtimme gav han upp. Vände ryggen åt den upplysta fasaden och gick utan att tveka ut mot vägen. Ut ur återskenet från den stora lysande Ässoskylten.

Han skulle till Örebro. Han tänkte inte ens på någon annan utväg. Tillbaka hem? Till frun och den välstädade lägenheten? Lika välstädad som hans känsloliv. Till ungdomarna som inte förstod? Utan att ha kommit fram till något?

De tankarna fick honom endast att gå fortare.

Det enda som syntes var bilar-
nas strålkastare, de reflekterande vägmärkena och med jämna mellanrum ljuscirkeln av en gatlykta.

Ett stilla regn började falla. Rune huttrade. Trafiken var inte så tät som tidigare. Och efter att ha gått i ytterligare en halvtimma, började han känna sig ensam.

Han visste att han nu måste skärpa sig. Om han inte betvingade den känsla av tveksamhet som började växa i honom, skulle han snart gripas av panik. Han stannade under den sista gatlyktan. Utanför den vidtog det kompakta mörkret.

Långt borta såg han ett par strålkastare närma sig. Han kunde gå ut i vägen och stoppa bilen... Men han stod kvar. Fastvuxen i sin egen hopplöshet och modlöshet. Han stod till och med kvar när bilen stannade framför honom. Dörren öppnades och en kvinna stack upp huvudet ovanför biltaket.

-Ska du med eller inte, sa hon med vad Rune uppfattade som en bestämd röst.

Utan att säga något gick han fram till bilen, öppnade dörren och satte sig.

-Jag heter Eva och det är bäst du tar på dig säkerhetsbältet, sa hon i det hon svängde ut på vägen.

-Jag åker inte en meter utan att ha bältet på mig. Vart ska du?

-Till Örebro.

-Jag också. Bor där.

Sedan följde tystnad. Men inte en pressad, obehaglig tystnad som i lastbolen. Utan en lugn och avspänd.

Rune andades ut. Kände sig hemma. Kände inga krav på att prata. Bilen, en gammal folkvagn, gick inte fortare än 80. Men vad spelade det för roll nu när han kände sig trygg. I baksätet stod en hög tallrikar i en kasse. Enkla, vita och robusta. På påsen stod det FFV. Rune lät blicken sakta vandra över till kvinnans ansikte. Hon var blond och kortklippt. Han uppskattade åldern till mellan 25 och 30.

Dragen var betsämda och han beslutade sig för att hon var vacker. Han tittade snabbt bort, när hon vände på huvudet. Hon log lite för sig själv.

De närmade sig utkanterna av Örebro. Körde förbi I 3:s övningsområde. Rune blev nervös. Nu skulle han ju bli ensam. Han skulle bli tvungen att lämna tryggheten. Och Rune var trött. Han visste att han inte skulle orka gå omkring hela natten. Han visste också att han inte hade några pengar. Och utan pengar var han hänvisad till frälsningsarmén eller den kommunala motsvarigheten - socialbyrån.

De hade nu kommit in till centrum. När de stannade vid ett trafikljus sa Eva:

-Var ska jag släppa av dig?

Rune tittade på henne. Mötte hennes blick länge. Sedan sa han så ärligt han kunde:

-Jag vet faktiskt inte.

Han ryckte till när hon häftigt tryckte gasen i botten.

-Då åker vi väl hem till mig, sa hon.

De körde under en järnvägstunnel, fortsatte en bit rakt fram och svängde sedan till vänster. Stannade vid ett ganska gammalt hus. -Här bor jag. Tar du med tallrikarna!

Medan hon grävde efter nyckeln i en ficka läste han på dörrskylten. Eva Andersson. Han klev in efter henne. Ställde ifrån sig kassen på golvet i hallen.

När teet och smörgåsarna lite senare var klara, satte de sig i köket. Och utan att känna sig pressad, började Rune berätta.

Eva lyssnade men sa inget. Rune som var glad över att någon lyss-

nade utan att genast komma med invändningar, vräkte ur sig allt.

När han slutat satt Eva tyst ett tag. Reste sig sedan och plockade in osten och margarinet i kylskåpet.

-Du får sova här om du vill. Men jag har ingen extra madrass, så du får slåss med mig.

Rune tänkte på sin fru, men förstod inte vad detta hade att göra med deras förhållande. Han skulle ju bara sova. Men han tvekade ändå, mest på grund av ovanan.

-Joo, det går väl bra, men...

-Jag lägger mig nu på en gång för jag ska upp tidigt. Du är väl också trött. Hon gick in i sovrummet.

Rune stod en stund och tittade på en affisch i köket. Välkommen till Gemensam Jul, stod det. Det var föreningen Huset som anordnade det, läste han längre ner. Huset, ett jävla konstigt namn...

När han kom in i sovrummet hade hon redan krupit ner.

Rune började valhänt ta av sig skjortan. Medan han tog av sig byxorna funderade han på om han skulle sova naken som han brukade eller behålla kalsongerna på. Han stod i bara kalsongerna en stund och funderade. På något underligt sätt kändes det fånigt att ha dom på sig, så han tog av dom.

När han krupit ner och lagt sig tillrätta och Eva släckte lampan, sa han plötsligt:

-Du jag heter Rune, förresten.

-Sov gott, sa hon.

Det sista hon hörde svar hur han halvvägs in i sömnen mumlade något om att världen var en verktygslåda...

Lars-Göran Jansson.

GEMENSAM JUL ?

Ni undrar varför det inte står mer om Gemensam Jul i tidningen? Likaså varför det står ett frågetecken efter rubriken.

Orsaken har sin grund i att arbetet med G.J. aldrig fungerat så dåligt som i år.

Artiklar om julen som skulle vara med, har inte kommit in.

Uppslutningen på mötena har varit mycket dålig. De som har ställt upp

har fått jobba desto hårdare.

Ett är säkert; säger man sig vara intresserad - ska man också ställa upp. Även när det tar emot, och man hellre skulle vilja göra något annat.

Orsakerna måste tas upp till debatt nu efter jul.

Är det möjligen så att vi "vuxit ifrån" det där med Gemensam Jul?

Eller...

BARNKULTUR? - KÄND BILDGRUPP BLIR RESTRIKTIV.

Den 12/12 anordnar Kommitten för Alternativ Barnens Festival en öppen debatt om barnkultur i Medborgarhuset. Inbjudan har skickats till alla politiska partier, alla studieförbund och vissa nyckelpersoner. Men initiativtagaren Emmy Nilsson betonar att det inte är dessa som ska föra debatten. Om deltagarantalet inte blir alltför stort är det istället meningen att man ska dela in sig i grupper och diskutera, för att sedan samlas och redovisa. Även den enkät som funnits tillgänglig i samband med utställningen i Medborgarhuset ska ligga till grund för diskussionen. Skulle antalet deltagare bli för stort väljs en panel på platsen.

Målsättningen för Alternativ Barnens Festival, som anordnades i pingsthelgen i Brunnsparken, var att "bevisa att man kan aktivera människor att göra saker tillsammans, att uppleva gemenskap med andra och ta vara på sina resurser att skapa kultur tillsammans". Festen var välbesökt av 8000 människor.

Emmy Nilsson menar att frågan om barnkultur är en prioriteringsfråga.

-Vi måste ersätta en kommersiell barnkultur med en som respekterar barnet, inte utnyttjar det som konsument.

-Likaså får vi inte sprida kulturföraktet. Det får vi igen när barnet växer upp.

De frågor enkäten tar upp är dessa:

Vad menar du med en barnkultur som fungerar och berör så många barn som möjligt?

Vilka är de största hindren för en aktiv barnkultur i dagens läge?

Hur ska vi undanröja dessa hinder eller årminstone minska de skadeverkningar de åstadkommer?

Har vi råd med barnkultur i Sverige?

Hur ska vi praktiskt börja arbeta för en bra barnkultur i Sverige?

Det är nog så viktiga frågor. Ska vi förändra samhället måste vi börja med barnen!

Lars-Göran Jansson

Vi i bildgruppen Geronimo bestämde vid ett möte för ett tag sedan följande:

Att vi i fortsättningen kommer att vara mycket kräsna vad gäller de uppdrag som väljer över oss. Att de uppdrag vi tar på oss i huvudsak ska vara affischer och att vi får minst 14 dagar på oss för att framställa originalen. Sen tillkommer alltså trycktiden.

Vi är tyvärr tvugna att besluta det här för många gånger har det varit så mycket uppdrag att det helt slukat vårt arbete. Läget är så här nu. Vi hoppas att vi i framtiden kan organisera saker bättre och hinna med alla uppdrag igen. Kanske även utöka verksamheten. Vi vill faktiskt syssla med lite egna projekt också. Naturligtvis finns det plats för undantag och så här men vi ska ändå försöka "hålla oss undan" rätt mycket.

Geronimo.

TIDNINGENS FAKTA

HUSETTIDNINGENS ANSVARIGE UTGIVARE ÄR LARS-GÖRAN JANSSON. TIDNINGEN TRYCKS PÅ LANPRODUKTER I ÖREBRO. UPPLAGAN ÄR 300 EXEMPLAR. DEN BERÄKNAS KOMMA UT OMKRING DEN 15:E I VARJE MÅNAD ARTIKLAR & ANNAT MATERIAL KAN LÄMNAS TILL LARS-GÖRAN JANSSON, LÖVSTAGATAN 11B, 70356 ÖREBRO, TEL: 146269, STEN LANG, SKOLGATAN 22B, 70364 ÖREBRO, ELLER I KAFEET PÅ MANILLAGATAN.

HUSETHÄFTEN

Som väl alla vet (?) finns det, på huset, ett antal så kallade "huset-häften". Dessa har, tyvärr, blivit lite bortglömda och dåligt reklamerade. Varför vet väl ingen, men alla tycks i alla fall vara eniga om att vi borde sälja fler om bara folk visste att dom fanns.

Som ett första led i denna strävan skriver jag här en liten stump.

Det finns hittills fyra "huset-häften". Flera är planerade och kommer förhoppningsvis ut vad det lider. Om någon har idéer om ytterligare häften och är beredd att, med hjälp av andra, genomföra de samma, tycker jag att de ska kontakta Lars-Göran Jansson, Lövestag. 11 B, 703 56 Örebro, tel. 14 62 69.

Allt detta står förstås på annan plats i tidningen också, men det är ju så jobbigt att läsa stormötes-

protokoll.

Ja, som sagt så finns det redan fyra såna här publikationer

Den första har Bengt Assarsson gjort. Det innehåller texterna och akorden till några av hans första låtar. Pris 2 kr.

I det andra häftet har Peter Ekström ritat "Serier av olika slag, men mest av socialistisk karaktär!" Samma pris, 2 kr.

Häfte nr. tre "Musiken lever vidare" En rolig serie om hur Örebro Musikforum kom till förmedlad av Bo Eriksson.

Det hittills färskaste och tjockaste huset-häfte, gjort av en gammal veteran, nämligen Bengt Assarsson. I detta häfte har han skrivit dikter, mycket fina sådana. Men, men det här häftet är dyrt, hela 4 kr. kostar det, men vad gör det.....

KOMOKÖPKOMOKÖPKOMOKÖPKOMOKÖPKOMOKÖPKOMOKÖP

FÖRSTÅR DU DE UTSTÖTTA

Tomheten är tät
förlamande tung
omgiven av ett ogenomträngligt skal
ett kval

dag efter dag och i morgon.
Ett förbannelsens ok att bära
mot framtidens ogenomskinlighet,
en pamflett
mot tidens falska solidaritet.

Tomheten växer till protest
ur outnyttjad kraft
mot en värld inom och utom en själv;
blir till en älv,
raserande sinnenas balans
flytande mot ett hav in i
alkoholens, narkotikans sugande djup
över ett stup
där kraften till rop efter hjälp
förkvävs.

Karl-Heinz Nause.

EN KVÄLL PÅ VÄRDSHUSET

PÅ EN AV MINA STRÖVTÅG I GAMLA UPSALAS STADSARKIVS SALAR FÖR ÄLDRE BIOGRAFIER OCH DIVERSE, RÅKADE MINA ÖGON FALLA PÅ EN DAGBOK SOM TILLHÖRT HELMUT G. SCHARNHORST, FÖRMODLIGEN SÄNDEBUD FÖR FURSTEN AV WURTEMBERG UNDER DE TYSKA STATERNAS SAMARBETE MED FRANKRIKE UNDER NAPOLEONTIDEN. SCHARNHORST TYCKS HA GÅTT BORT I SVERIGE MEN KVAR FINNS HANS DAGBOK. NÄR JAG BLÄDDRADE I DEN RÅKADE JAG FÅ SE ETT PAR SIDOR SOM VERKLIGEN VAR INTRESSANTA. JAG SKREV AV DET SOM GICK ATT SKRIVA AV (MYCKET VAR FÖRSTÖRT) OCH DET ÄR DESSA AVSKRIFTER NI NU HÅLLER I HANDEN.

"På en av mina långa resor kors och tvärs genom landet nådde jag en afton ett värdshus där jag beslöt ge mig själv och min löddriga häst en välbehövlig natts vila.

Efter att ha arrangerat logi för häste i stallet och för drygt 1 daler av gästgivar'n köpt mig husrum satte jag mig i värdshusets enkla men trevliga matsal för att få litet kvällsmat.

Snett mittemot mig satt redan en gäst. Han och jag var de enda personerna i rummet. I köket strax intill hördes värden rumstera med byttor och kastruller, gräla med sin hustru och slänga okvädningsord efter pigorna.

Den ensamme mannen mittemot mig fångade naturligtvis mitt intresse, det var alltid med en viss nyfikenhet man bänkade sig med främlingar i krogar och andra lokaler. Jaa, det syntes att han kom långtväga ifrån, resdammet låg som en slöja över ansiktet på honom, de grova skorna leriga till anklarna, en grov vandringsstav stod lutad mot bordet bredvid honom. Och hans ögon, de fascinerade mig mest, aldrig hade jag sett en sådan sorg lysa ur ett par mansögon, i alla fall icke ur ögonen på en sådan ung man, bara lite nedsliten av vandringen och denna stora sorg som tydligen hade drabbat honom.

Gärna hade jag sport honom varifrån han kom, kanske hört lite nyheter, kanske kunde vi ta oss ett glas och spela ett parti dam, man gör ju så mycket trevliga bekantskaper efter vägarna.

Därför blev jag överraskad och glad när han plötsligt frågade rakt ut i rummet, dock utan att slita blicken ifrån den öppna spisen där han haft den dedan jag kom in: -Min herre, jag hoppas ni ursäktar min tarvliga uppenbarelse, men ni har möjligtvis inte tobak till en pipa rök?

Omedelbart svarade jag:

-Jovisst, min herre, men bara av den förfärlige greven Hamiltons odlingar.

-Ack, det går utmärkt, svarade främlingen, den röker jag helst.

Jag fiskade upp min tobakspung ur ränseln och kastade över den till hans bord. Eftertänksamt och lugnt tog han så fram kritpipa och stoppade den. Steg upp och gick fram till elden, tog en sticka och tände pipan. Han stod så ett slag och tittade in i elden och rökte.

Plötsligt tog han bara två steg och satt vid mitt bord.

-Min herre, sa han, mitt namn är Tomas, jag är på väg till kungliga huvudstaden igen, där jag har mitt värv. Men innan jag kommer dit och nya öden griper tag i mig vill jag för er berätta om vad som sig i

min födelsestad tilldragit haver, jag kommer just därifrån. Detta jag där upplevat har skakat mig hårt och jag vill att berättelsen ska vara andra till lärdom och varnagel

Jag betraktade min bordsgranne tyst, nickade och sade:

-Berätta.

-På åsen, på krönet på åsen, som ligger mitt på slätten som inringas av de tre sjöarna ligger min födelsestad. Det är en skön stad av Guds nåde och en mäktig flod, den svarta, rinner vackert igenom den.

Befolkningen är av ordentligt och redigt släkte, men lider som överallt annars i riket under de lokala fogdarna och kungen och hans ståthållare, lagvrängarpatrasket och prästuslingarna. Både det andliga och det lekamliga förtrycket är starkt, på dagarna slita åt herrarna och på kvällarna läsning av katekeser och annan prelatpåhitt. Det är en skam att se hur folket hålls nere i okunnighet om sin egen situation. Det enda som bjuds dem är kyrkans rappakalja och de tryckta skrifter som är påbjudna från huvudstaden och kungen. Det är svårt att säga vad som är värst.

Nåväl, det värsta med detta är ju att om folket aldrig får reda på sanningen om hur deras egna tankar styrs och ställs ifrån kungen, kyrkan och fogdarna så kan de aldrig resa sig.

Nå, för några år sedan bildades så ett sällskap av modiga och driftiga personer som upprättade en förening "HYDDAN" som sade sig arbeta för att folket skulle återerövra sina tankar, tänka dem själva och känna sina känslor själva. Folket skulle själva bestämma vad de skulle läsa, vad de skulle höra för slags musik, alla tycker ju inte om änglakörerna i kyrkan, kort sagt folket skulle själva skapa det som herrarna förut på dyvlat dom.

Föreningen "HYDDAN" måste nu ordna någonstans där folket kunde hålla till med sina fester, högtider, lekar och samtal. Därför fick man av fogden låna ett hus där...

-Av fogden? utbrast jag.

-Jovisst, min herre, fortsatte främlingen. Fogden, Kommune Landeting, var inte tappad bakom en vagn. Han räknade så här: Om jag inte låter de här djävla upprorsmakarna hållas här i mitt hus där jag kan ha ett öga på dom så vet jag dels inte var jag har dom, dels blir folket

oroligt och undrar vad det är för konstigt med de där hyresgästerna som fogden vägrar hysa in och dels så blir det ett förbannat liv när de får reda på det. Dessutom är de ju så få, så unga och sådana som dom har det ju alltid funnits, efter tio år är de upplösta. Nej, det är nog bäst att de får hållas här i mitt hus, tänkte fogden, så kan dessutom alla se hur vidsynt jag är.

Så arbetade då HYDDANS medlemmar några år i fogdens hus. Man ordnade med egen folkmusik, egna högtider, som julfirandet, fester i allmänhet och försökte öka sitt kunnande, ta reda på sanningen, ordna en meningsfull fritid och ett meningsfullt liv åt dem som var där.

Problemen var dock många, just många fler än när de startade var de inte. Folket satt ännu djupt i kyrkans och herrarnas klor, många vågade inte gå till HYDDAN i skymningen för man visste ju inte så noga vad det var som var i görningen där inne egentligen och prästen hade ju sistlidne söndag just varnat för djävulens trollkonster, och de var ju som sagt så få.

Dessutom hade många av de äldre svårt att tro ungdomens påhitt för just om något gott.

Ett annat problem var lokalerna. Alla i HYDDAN var missnöjda med att behöva hyra av fogden, men till att bygga ett eget hus hade man naturligtvis inte pengar. Ändå verkar det som man inte riktigt hade förstått det där... Främlingen tystnade eftertänksamt.

-Förstått vad, frågade jag som ville höra hur det skulle gå.

-Jo, jag menar man monterar inte långsamt upp den musköt som man skall skjuta huvet av kungen med på kungens skrivbord. Eller hur?, frågade främlingen och log ett litet

snett leende.

-Hm nej? sa jag lite tveksamt.

-Nej det gör man inte, sade främlingen i det han tog ny luft och fortsatte sin berättelse:

-Nå, ett tredje problem var ekonomin. Allt som ordnades av HYDDAN kostade naturligtvis både daler och mynt, förbiresande dansare, gycklare och barder skulle naturligtvis ha sin skärv. Fogden skulle ha sin hyra. Folket i HYDDAN var fattiga och kunde inte undvara så mycket

tyckte de.

Allt detta är stora problem, men de går att övervinna. Men min stora sorg idag är att jag tror folket i HYDDAN i min födelsestad börjar tröttna.

När jag nu varit där i trenne dagar har jag erfarit hurusom man inbördes i föreningen börjat bråka om obegripliga saker. I månaden oktober anordnades en fest som skulle frammana stöd åt HYDDAN och vad jag förstår också förklara för folket vad HYDDAN är för något. Det hela kallades för "En spark i skrevet på fogdarnas jävla böcker" eller nåt sånt. Nå omslagen är ju inte så viktiga som Thistvar (samtida filosof, statsvetare) säger. Det märkliga var att en av HYDDANS trognaste arbetare valde att på festen läsa konstiga poem av en i huvudstaden mäktiga firad diktare, Runo K Böjer. Ja, det vill säga, han är ju inte firad på gatorna men bland de finare, belästa herrarna har han gjort sig ett namn. Vålgörare har han fått och guldmynt uti sådan mängd att han en gång slängde dem alla i folkmassorna vid ett färjeläge. Jag vet inte om det var för att han hade för många eller om det var för att han tyckte om att se folk plocka upp dem.

Nå, på detta följde naturligtvis meningsbyten. I den lilla handpressade skrift som medlemmarna

diskuterade i gick diskussionens vågor höga. Man menade t ex att huvudstadspoetens poem var så jävla konstiga att folket inte kunde förstå dem, och då blev bara effekten den att människorna nästa kväll gick till kyrkan igen och lyssnade till prästen som de i alla fall begrep. Andra menade att vi, HYDDAN-folket, förstår ju, varför skulle inte folket förstå? En tredje menade att ni, ni som angriper huvudstadspoeten och hans uppläsare ni är ju värre än fogden, för ni ska ju också bestämma vad som får läsas och inte läsas. Håhåjaja, suckade främlingen trött.

Vi satt tysta ett slag.

-Och nu tror du att dina vänner i HYDDAN har förbråttom? sade jag till slut. De vill hitta genvägar.

Han tittade på mig.

-Mmm, precis så, sa han, jag menar vem skiter inte i en sådan hovpoet som Runo Böjer?

-Tydligen några av dina vänner i HYDDAN, flikade jag in.

-Nej, just det, men låt dom ha honom för sig själva, jag förstår inte och många andra förstår inte men vill någon läsa honom så är väl det tillåtet.

Han gick fram till elden igen och tog en ny sticka, fick eld på pipan igen och satte sig.

-Men, fortsatte han, det är ju inte så viktigt med den där huvudstadspoeten, det viktiga är ju hur man nu skall få fler av folket till HYDDAN. Och just så många fler till HYDDAN lär det inte bli genom att man där ger sig in i konstiga diskussioner om huruvida det kan ligga ett korn av sanning bakom alla orden i poeters egendomliga dikter eller så.

Jag menar som metod, att diskutera poesi kan ju tvärtom vara bra. Men vad som är viktigt är att man försöker enas med så många som möjligt bland folket i bekämpandet av fogdens dåliga böcker, dåliga bilder och prästens djävla ängläkörer. Och det arbetet tar lång tid, kostar pengar, är mödosamt och svårt. Och det finns inga genvägar utan"

Ja, där tar tyvärr dokumentet slut. Resten av samtalet får vi inte reda på. Men ni får reda er med det jag hittat.

Tomas Olsson.

SAMTAL MED M.S. OCH ANDRA...

Moget säger du att livet är en chimär.

Jag bara rycker på axlarna.

Du påstår irriterat att jag är naiv, men vad är mer naivt än livet?

Det som får dig att lida så, och som du så ingående försöker analysera, är inte mer än ett outvecklat barn.

Du vill göra ett embryo till din vän, men varför göra abort på ett kärleksbarn?

Jag vill inte vara med den dagen du känner att du finns till, för det är först då som du kommer att inse att kärleken är dig alltför genant, det ord du så gärna uttalar med stort K men som du i hemlighet inte ens förstår innebörden av.

Jag ser att du vill gråta, men i din väl spelade känslökyla blir tårarna till rimfrost på dina glasögon. Javisst har din roll fått saltvatten att bli till en konst, men det som du putsar bort med en trasa skulle ha kunnat blivit ditt mästareprov och storverk.

Dina ögon är av spegelglas, din blick får mig att rysande vända mig bort, jag säger dig: Riv bort glaset från dina ögonklober! Men jag vet att du är rädd för att det ska göra ont.

Då ska jag göra dig en tjänst:

Låt mig få känna stanken från din ruttnande själ och jag ska säga dig vem du är!

Runtomkring oss pratar man om murar, vanmakt och ångest. När du skriker börjar min kropp skaka: I denna kalla värld, räck mig åtminstone en plasthand!

Lennart Hedlund.

Människans ursprung

De 13-4

Jag står yrvaken och bredbent i den kalla morgonluften. Jag pinkar. Klockan är kring halv fyra. Vi tältar på en pytteliten ö i en av de kanske hundra små sjöarna vid Rogen några mil ifrån den norska gränsen. Två små människor och en hund har styrt ut i en fullastad kanot för att uppleva stillheten i fjällen. Det här är Härjedalen, det finaste partiet i hela Härjedalen. Det känns som det var länge sedan vi lämnade civilisationen. Det är skönt! Vi har inte sett ett hus, inte hört en motor, inte träffat en enda människa, bara paddlat sakta på små flikiga sjöar med spännande vikar och sund.

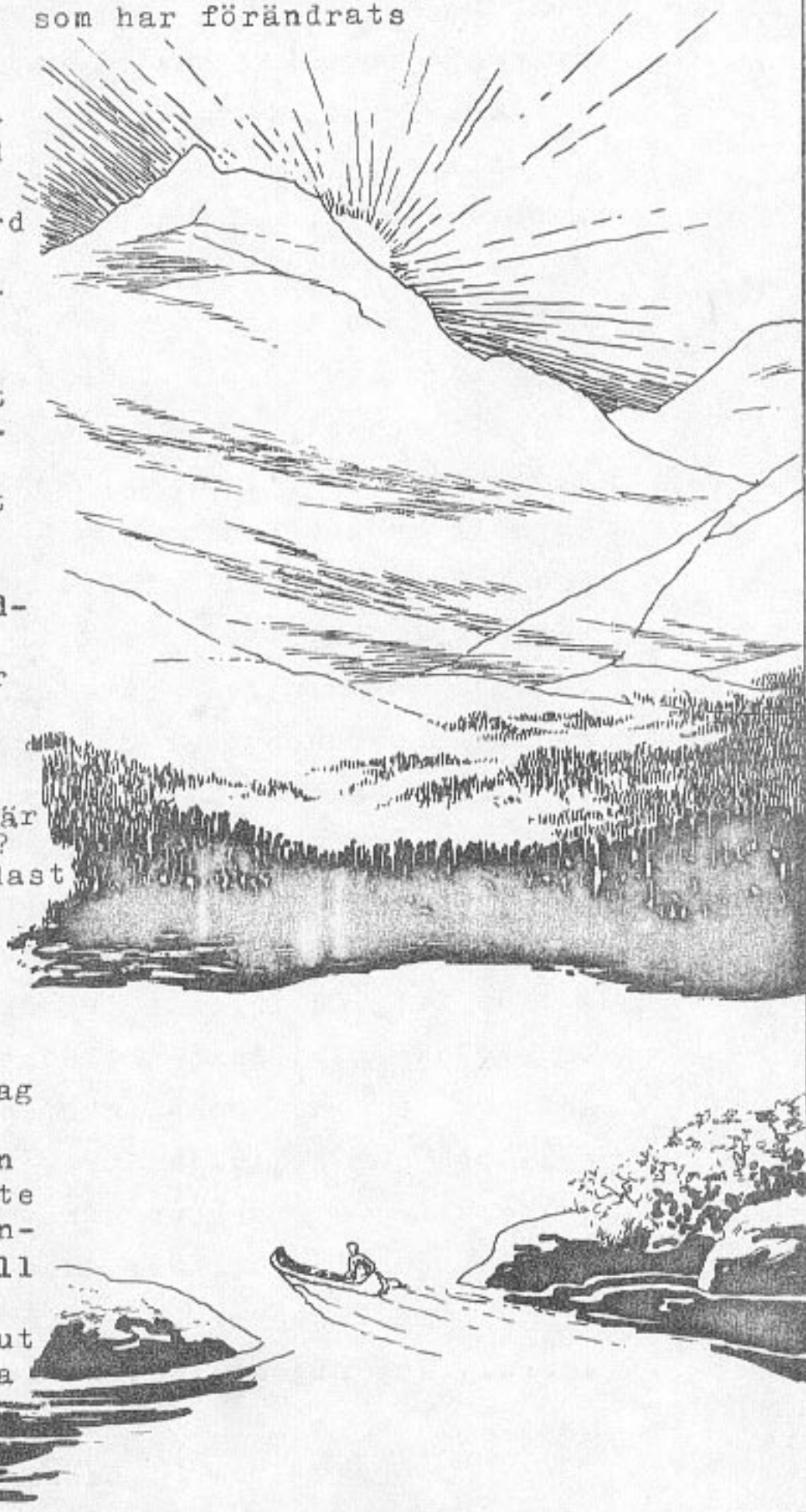
Ska jag paddla ut och möta soluppgången ensam i kanoten? Jag går ned till lättet och kollar att allt är lungt. Mezzo ligger med nosen inkörd under min sovsäck och plirar emot mig. Per sover tungt. Värmen i tältet är frestande men äventyret är större.

Jag är på väg! Sjön ligger som ett blått gemomskinligt golv. Jag paddlar mjukt. Dropparna mellan tagen bildar ringar på ytan. Jag styr mot det trångasundet ut till den stora sjön. Jag borde frysa men känner ingenting. Det är fullständigt vindstilla och luften är klar som kristall. Jag vänder mig om och ser vår lilla ö med det grå tältet i ena kanten. Ön avtecknar sig mot det jättelika fjället. Det är en väldig skillnad i proportioner. Hur liten är jag själv? Hur jättelik är naturen?

Så är jag genom sundet. Det är endast ett par meter brett. Försiktigt svänger jag fören mot väster och våran ö försvinner ur synfältet. Känns an av att vara helt ensam med vildmarkens storhet tilltar. Nu är det bara jag i hela denna värld. Jag slutar paddla efter en stund. Allt är fullkomligt tyst. Är det här den första gången i mitt liv då jag inte hör ett enda litet ljud, första gången då brus stiger i mitt huvud till någoteget levande. Mitt ute på den blanka sjön sitter jag orörlig minut efter minut. Jag upplever en känsla av pånyttfödelse. Så kommer solen sakta upp över fjället i öster.

Millimeter för millimeter. Jag väntar på värmen. Det är en spännande förändring. Luften blir först ljummen och sedan, efter några minuter, varm som bomull. Hela tiden ljusnar himlen och skiftar i olika färger. Jag tänker på stenåldersmänniskorna. Säkert satt de så här i sina urholkade trädstammar och mötte solen. Kanske satt någon just här tusentals generationer tillbaka. Det är en svindlande tanke.

Sakta börjar jag paddla tillbaka. I tankarna funderar jag på hur mycket som har förändrats

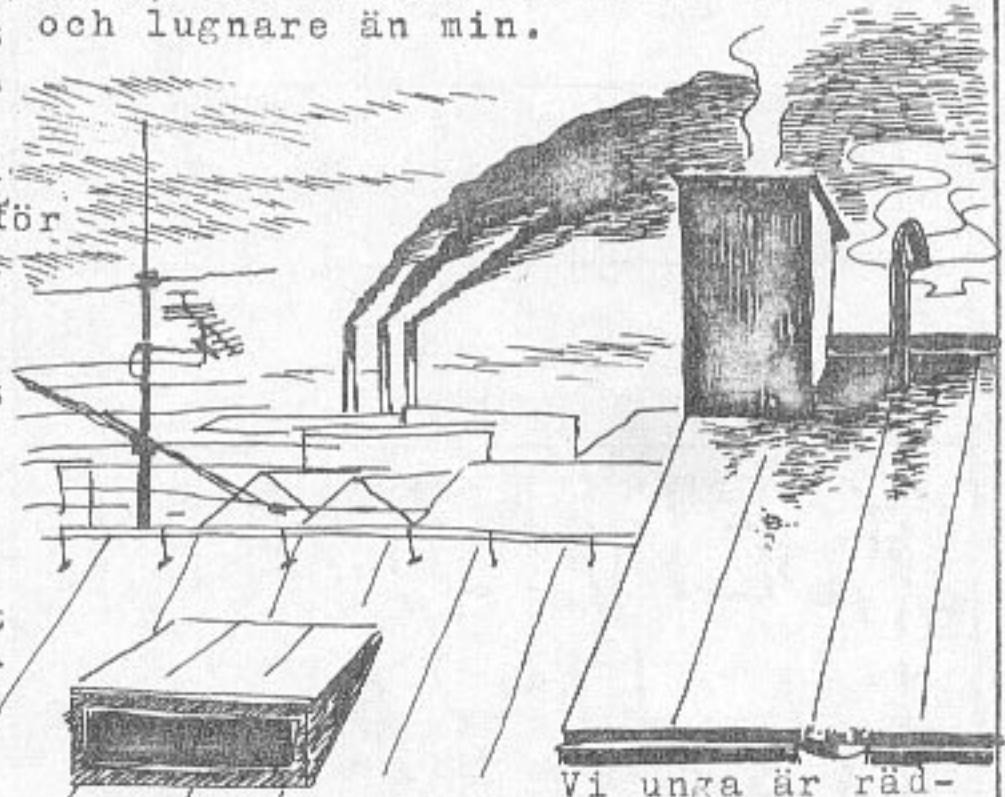

In solig septembermorgon tittar jag lustigt ljud emot asfalten (då är det ut genom mitt dammiga tjugotalsfönster. Jag har utsikt mot sex stora soptunnor i tjock aluminium, tre storlaget pampiga skorstenar som det väller ut svart sotig rök ur, som skymmer slumkvarteren i väster. Fem våningar ner ligger den skitiga danspaviljongen med antika gaslyktor och lukt av sur pytt-i-panna. På lördagarna bjuds dansmusik och smörgåsbord för dem som vill fly ifrån sina möblerade hyreslägenheter med läckande gasspisar och dragiga sovrum, grusiga trappuppgångar och trasmattor fläckiga av smuts och kattpiss. Idag är det torsdag. Trots att jag har städlat och skurat med såpa, lagt på ny bordsdug och köpt nejlikor i affären vid kanalvägen, känner jag ingen trivsel innanför väggarna.

När jag står så här i fönstret och känner den kalla höstluften i ansiktet så grips jag av en stark lust att fly. Bara ta på mig skor och rock, stänga dörren och försvinna i vimlet av människor nere på gatan. Aldrig någonsin återvända. Det brukar locka mig om höstarna, ja faktiskt särskilt på höstarna. Jag vet inte varför. Kanske mest föratt vintern aldrig blir vinter i stan, utan bara smutsiga saltade trottoarer, slask ena veckan, blöt snö som först blir smutsig och sedan smälter den andra. Min barndoms vintrar var alltid vita. Meterhöga snödrivor och frusna sjöar där man kunde åka skridskor om man plogade. Jag tittar ner på danspaviljongens plåttak där en ensam duva spatserar med guppande huvud på upptäcktsfärd i det innersta av Stockholms stadskärna. Solen når inte ner till den, men kanske älskar den kylan och smutsen, plåten, asfalten och soptunnorna mer än jag? Kanske drömmer den sig aldrig bort. Om den är född härinne bland de rapande sjuvåningshusen och den sökt sin föda på bakgårdar och torg, och nedanför fågelmatande pensionärers fönster, har den kanske aldrig sett de svenska skogarna och sjöarna. Hur ska den då kunna längta?

Någon, (kanske den gamla änkan på andra våningen, eller möjligen fru Karlsson på tredje,) kommer ut ur porten på trettiosjuan med en tvättkorg under armen, på väg till brygghuset där mangeln står. Hon hasar det ena benet efter sig ibland så skon drar i marken och åstadkommer ett

fru Karlsson). Korgen verkar tung. Häruppiifrån kan man se hur hon lutar kroppen åt sidan för att få jämnvikt då hon bär. Fru Karlsson närmar sig nog de sjuttio och allting har de sista tjugo åren blivit tyngre och tyngre att utföra. Hon ser liten ut här uppiifrån, där hon vilar sig på halva vägen med korgen framför sig på asfalten. Kanske är hon liten, kanske är hon gammal och ensam, men hon har sett och känt åtskilligt mera än jag, det mesta innan jag var född, och hennes blick är djupare och lugnare än min.

Vi unga är räddare för framtiden än de gamla. De gamla känner sitt liv, men vi är osäkra, rädda och startar i ett snabbare samhälle. Produktionen väntar på oss! Vi trampar på och knuffas och blir knuffade i den famlande jakten på ingenting. De gamla ser oss och tänker tillbaka på sin ungdom och jämför. Det är skönt att kunna tänka riktigt långt tillbaka. Jag undrar hur fru Karlssons minnesbilder skulle se ut, uppspelade på min projektorduk i hallen med kommentarer ifrån henne själv livs levande på en stol bredvid mig i halvmörkret. Säkert skulle jag lära mig mycket! En dokumentär färgfilm om en sjuttioårig arbetarhustrus sinnen ur sin hjärnas innersta gömmen.

Jag stänger fönstret och krokar på hasparna, gården nedanför är tom igen, solen har gått i moln och jag är ensam med mina universitetsböcker i min lilla etta på Jungfrugatan. Jag bävar inför framtiden i välfärdens fångelse.

Roland Nolin

PROGRAM

19/12	HÖGTRYCK REPAR KL 17 ⁰⁰ GEMENSAM JUL-MÖTE 19 ¹⁵ . STORSTÄDNING!	3/1	STYRELSE & SAM-MÖRE 19 ¹⁵ .
20/12	STYRELSE & SAM-MÖTE 19 ¹⁵ .	4/1	
21/12		5/1	ENGELBREKT REPAR KL 18 ⁰⁰ .
22/12	ENGELBREKT REPAR KL 18 ⁰⁰	6/1	
23/12		7/1	
24/12	GEMENSAM JUL 11-23 CA. VÄLKOMNA!	8/1	
25/12		9/1	STORMÖTE KL 16 ⁰⁰ . HÖGTRYCK REPAR KL 17 ⁰⁰ .
26/12		10/1	STYRELSE & SAM-MÖTE 19 ¹⁵
27/12	STYRELSE & SAM-MÖTE 19 ¹⁵ .	11/1	
28/12		12/1	ENGELBREKT REPAR KL 18 ⁰⁰ .
29/12	ENGELBREKT REPAR KL 18 ⁰⁰ .	13/1	
30/12		14/1	
31/12		15/1	
1/1		16/1	HÖGTRYCK REPAR. KL 17 ⁰⁰ .
2/1	HÖGTRYCK REPAR KL. 17 ⁰⁰ .	17/1	STYRELSE & SAM-MÖTE 19 ¹⁵ .